

Toelichting Marktverordening Gemeente Huizen 2025

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijving

In dit artikel wordt een aantal begrippen dat in de verordening wordt gehanteerd gedefinieerd.

Artikel 2 Dag, tijd, plaats en inrichting van de markt

In dit artikel is bepaald dat het college de locatie, tijden, aantal standplaatsen etc. van de markt vaststelt. Tevens heeft het college de bevoegdheid om een branche-indeling of andere indeling op basis van de verkochte producten vast te stellen en te bepalen hoeveel standplaatsen er maximaal per branche worden uitgegeven.

In het derde lid is vastgesteld dat het college kan bepalen dat de markt om een dringende reden verplaatst kan worden. Dit gaat dan zowel om verplaatsing qua tijdstip als locatie.

Artikel 3 Nadere regels

Deze verordening bevat de hoofdlijnen die van toepassing zijn voor het regelen van de orde op de markt. Het college is bevoegd om in de nadere regels de uitwerking van deze hoofdlijnen nader vorm te geven. Het inrichtingsplan vormt de verbeelding van deze nadere regels.

Artikel 4 Voorschriften en beperkingen

Het college mag regels en voorwaarden stellen aan een vergunning of ontheffing die volgens deze verordening is verleend, om de belangen te beschermen waarvoor die toestemming is verleend. De in het eerste lid genoemde belangen in verband waarmee de vergunning of ontheffing is vereist, zijn de gemeentelijke belangen van openbare orde, zedelijkheid en gezondheid, beperking van overlast, regulering van het woon- en leefklimaat en de (verkeers)veiligheid binnen de gemeente.

Niet nakoming van voorschriften die aan een vergunning verbonden zijn, kan een grond opleveren voor intrekking van de vergunning of voor toepassing van andere bestuursrechtelijke sancties, zoals vastgelegd in het in artikel 23 van het Marktreglement bedoelde sanctiebeleid.

Hoofdstuk 2 Bepalingen over vergunningen

Artikel 5 Standplaatsvergunning

De vergunning geeft het recht om een standplaats op de markt in te nemen. De vergunninghouder moet voldoen aan de voorschriften en beperkingen die aan de vergunning zijn verbonden (artikel 5). De vergunning is persoonlijk en niet overdraagbaar.

De verkoop van waren op een markt dient uitsluitend te geschieden door degenen aan wie daarvoor door het college vergunning is verleend. Iedere andere wijze van verkopen op markten is verboden. Een uitzondering op deze regel kan worden gemaakt voor degenen, die de kooplieden van koffie, soepen en dergelijke voorzien.

De verdeling van schaarse vergunningen voor ambulante handel wordt beheerst door de Europese Dienstenrichtlijn (2006/123/EG). Deze richtlijn bevat algemene bepalingen ter vergemakkelijking van de uitoefening van de vrijheid van vestiging van dienstverrichters en het vrije verkeer van diensten, met waarborging van een hoge kwaliteit van de diensten. Blijkens de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie moet ook de detailhandel in goederen tot 'dienst' in de zin van de Dienstenrichtlijn worden gerekend. Bovendien is voor de toepasselijkheid van de bepalingen in de Dienstenrichtlijn die betrekking hebben op vergunningstelsels irrelevant of de dienst een grensoverschrijdend karakter heeft, zodat ook zuiver interne situaties worden beheerst door deze bepalingen. Dat laatste geldt in het bijzonder voor de bepalingen in de Dienstenrichtlijn die (mede) betrekking hebben op de looptijd van schaarse vergunningen en die zijn geïmplementeerd in artikel 33 van de Dienstenwet. Zie blz. 4 e.v. van het rapport 'Schaarse vergunningen en terugverdientijd in de ambulante handel' van SEO Economisch Onderzoek (verder SEO, januari 2021).

Op grond van de Dienstenrichtlijn mogen gemeenten ambulante handelaren niet langer een vergunning voor onbepaalde tijd verstrekken. De looptijd van vergunningen moet worden beperkt als het aantal voor verlening beschikbare vergunningen is beperkt tot een maximum. Hiervan is sprake bij vergunningen voor ambulante handel. De looptijd van dergelijke schaarse vergunningen moet worden gerelateerd aan de terugverdientijd van investeringen door ondernemers om te voorkomen dat andere gegadigden langer dan noodzakelijk is, worden uitgesloten van de mogelijkheid om een vergunning te krijgen.

Een nieuwe vaste standplaatshouder krijgt daarom in eerste instantie een standplaatsvergunning voor één jaar. Indien er zich geen onregelmatigheden hebben voorgedaan, dan zal de vergunning na dat jaar automatisch worden omgezet in een vergunning voor bepaalde tijd voor de duur van 20 jaar. Van onregelmatigheden wordt gesproken als er zich overtredingen van de marktverordening en/of het marktreglement voordoen die kunnen leiden tot een bestuurlijke sanctie, zoals vastgelegd in het in artikel 23 van het Marktreglement bedoelde sanctiebeleid.

De terugverdientijd is gebaseerd op het rapport van SEO van januari 2021 met aanvullende redenen om te komen tot een termijn voor een vergunning voor bepaalde tijd van 20 jaar. In het rapport van 2021 wordt uitgegaan van een terugverdientijd tussen de 9 jaar (ondergrens) en 12 jaar (bovengrens). Op het moment van schrijven van deze toelichting (april 2025) is er veel veranderd. Zo heeft de oorlog in Oekraïne veel invloed gehad op o.a. energiekosten en de kosten van grondstoffen en is ook het minimumloon de afgelopen jaren flink gestegen. Daarnaast moeten vanaf 2025 alle nieuw aangekochte vrachtauto's en bestelauto's, die een Zero Emissiezone in willen, emissievrij aangedreven zijn. Huizen heeft op dit moment geen Zero Emissiezone, maar ondernemers die op meerdere markten staan, kunnen hier wel mee te maken krijgen. In de eerdere onderzoeken naar de terugverdientijd van investeringen is de invloed van Zero Emissiezones nog niet meegenomen, maar wil de gemeente Huizen daar wel rekening mee houden. Gelet op voorgaande invloeden wordt een termijn van 20 jaar gezien als een realistische termijn om investeringen terug te verdienen.

Artikel 6 Anciënniteitenlijst

Als een ondernemer voor het eerst een vergunning voor het innemen van een vaste standplaats wordt verleend, wordt hij ingeschreven op de anciënniteitenlijst. Op deze lijst worden alle vergunninghouders geregistreerd op volgorde van de datum waarop aan hen een

vergunning is verleend. Hierbij staat degene die als eerste een vergunning heeft gehad bovenaan en de meest recent verleende vergunning staat onderaan de lijst.

Het gebruik van de anciënniteitenlijst in Huizen wijkt af van wat landelijk gebruikelijk is. Vaak is het zo dat de anciënniteitenlijst wordt bijgehouden aan de hand van de datum waarop voor het eerst een vergunning aan een koopman is verleend. Degene die dus het langst op de markt staat heeft de oudste rechten. Met dit systeem is het altijd zo dat degene met de oudste rechten ook de eerste voorkeur heeft. In Huizen wordt de anciënniteitenlijst niet bijgehouden op basis van de datum waarop voor het eerst een vergunning aan iemand is verleend maar op basis van de datum waarop het meest recent een vergunning is verleend. Indien een ondernemer een nieuwe vergunning heeft gekregen bijvoorbeeld in verband met het uitbreiden in meters van zijn standplaats of het wisselen van branche, wordt hij weer onderaan de anciënniteitenlijst geplaatst.

Op deze manier is er meer beweging in de anciënniteitenlijst waardoor ook nieuwere ondernemers eerder de mogelijkheid krijgen om te kiezen voor standplaatsverbetering.

Artikel 7 Toewijzing vrijkomende standplaats

Wanneer een standplaats vrijkomt voor toewijzing aan een nieuwe standplaatshouder, dan wordt aan de vergunninghouders die reeds een vergunning op de markt innemen en in dezelfde branche handelen, in volgorde van de inschrijving op de anciënniteitenlijst, de mogelijkheid geboden om gebruik te maken van standplaatsverbetering.

Indien werving en selectie conform artikel 8 niet resulteert in een nieuwe vergunninghouder dan bepaalt het college – in overleg met de marktcommissie- met welke andere branche de standplaats opgevuld kan worden. Artikel 9 is dan wederom van toepassing.

Artikel 7a Verlenging na afroep

Met dit artikel wordt zo goed mogelijk tegemoet gekomen aan de wens van de vergunninghouders van een vaste standplaats voor een goede bedrijfszekerheid. Dit als alternatief voor de door de markt gewenste overdrachtstermijn van 10 jaar, die landelijk echter niet gangbaar is.

Artikel 8 Verdeling vaste standplaatsvergunning via werving en selectie

Als de procedure zoals genoemd in artikel 7 lid 1 doorlopen is en er geen gegadigde opstaat om de standplaats in te nemen, dan zal het college in overleg met de marktcommissie openbaar bekend maken dat er een standplaats of meerdere standplaatsen vrij zijn gekomen. Het college geeft aan voor welke branche of artikelgroep potentiële standplaatshouders kunnen solliciteren. De gegadigden krijgen de kans via een aanvraagformulier voor een bepaalde datum te reageren. Via werving en selectie zal een kandidaat beoordeeld worden aan de hand van de beoordelingscriteria. Bij meerdere gegadigden voor een bepaalde branche zijn het aantal verworven punten op de beoordelingscriteria leidend. Als meer gegadigden hetzelfde aantal punten krijgen toegekend, vindt de toekenning van de vergunning plaats via loting door middel van een trekking door de selectiecommissie (zie artikel 8b). Op deze wijze krijgt iedereen de mogelijkheid, die aan de vereisten voldoet, in aanmerking te komen voor een standplaats op een Huizer markt. De procedure is openbaar en transparant.

Artikel 8a Selectiecommissie

Op advies van de marktcommissie is in dit artikel aangegeven dat een selectiecommissie wordt opgericht om de aanvragen voor een nieuwe standplaats te beoordelen. Ook is de samenstelling van deze selectiecommissie beschreven.

Artikel 9 Overschrijving vaste standplaats

Een standplaatsvergunning is persoonsgebonden en niet verhandelbaar. Het is niet gewenst dat er een handel in standplaatsvergunningen op de markt ontstaat omdat op die manier geen toezicht meer is wie de standplaats inneemt, welke producten en welke kwaliteit er wordt gevoerd. Het is echter wel denkbaar dat in bepaalde gevallen het wenselijk is dat een standplaats overgedragen kan worden aan een ander persoon. In dit artikel is geregeld in welke gevallen en onder welke voorwaarden dit mogelijk is.

Als er sprake is van overlijden of blijvende arbeidsongeschiktheid van de vergunninghouder of de vergunninghouder stopt met de uitoefening van zijn bedrijf (bijvoorbeeld vanwege pensionering) is het mogelijk dat de vergunning wordt overgeschreven op degene met wie de vergunninghouder duurzaam samenwoont of -woonde. Hierbij gaat het veelal om de partner van de vergunninghouder. Als de partner van de vergunninghouder de standplaats niet over kan of wil nemen, kan een bloedverwant tot en met de tweede graad de vergunning overgeschreven krijgen op zijn naam. Dit zijn dus ouders, grootouders, kinderen, kleinkinderen en broers of zussen. Deze mogelijkheid is gecreëerd omdat ambulante handel van oudsher een branche is waarin veel familiebedrijven zijn of waarvan meerdere verwante gezinnen van afhankelijk zijn voor hun inkomen. Dergelijke zaken gaan vaak over van ouder op kind.

Tegenwoordig komt het steeds vaker voor dat er sprake is van een vennootschap onder firma tussen twee of meer personen. Ook gebeurt het dat er afspraken gemaakt zijn tussen een vergunninghouder en een vaste medewerker over overname van de zaak, inclusief vergunning, na verloop van tijd. Om hier aan tegemoet te komen is het mogelijk gemaakt om de vergunning te laten overschrijven op een vennoot of medewerker van de vergunninghouder als er geen partner of bloedverwant is die daarvoor in aanmerking komt. Daar zijn wel een aantal beperkingen aan verbonden om handel in standplaatsen tegen te gaan.

Zo moet de vennoot of medewerker die de vergunning wil overnemen al bekend zijn bij de marktmeester. Daarnaast wordt geëist dat de vennoot of medewerker, samen met de vergunninghouder, iedere marktdag op de markt actief is. Verder moet de vennootschap al drie jaar als zodanig bestaan of moet de medewerker al minimaal drie jaar aantoonbaar in loondienst zijn bij de vergunninghouder. Het is dus niet zo dat er via een soort schijnconstructie 'ineens' een vennoot of medewerker uit de hoge hoed getoverd kan worden die de vergunning wil overnemen. De 'overnamekandidaat' (de vennoot of medewerker) moet al wel ruime tijd als zodanig bekend zijn bij de marktmeesters.

Hoofdstuk 3 Straf-, overgangs- en slotbepalingen

Artikel 10 Intrekking en schorsing vaste standplaatsvergunning

Als in de in het eerste lid genoemde gronden zich voordoen, wordt altijd tot intrekking van de vaste standplaatsvergunning overgegaan. In het tweede lid wordt benoemd wanneer het college een vaste standplaatsvergunning kan intrekken. Dit zijn "kan" bepalingen. Het college

heeft hierbij dus een bepaalde beleidsruimte om te beoordelen of een vergunning moet worden ingetrokken of dat een andere bestuurlijke sanctie moet worden opgelegd.

Bij dagplaatsen ligt intrekking van de vergunning minder voor de hand. Daarom is deze bepaling beperkt tot de vaste standplaatsvergunning. Ten aanzien van dagplaatsen zal eerder worden overgegaan tot bestuursdwang of onmiddellijke verwijdering op grond van artikel 11.

In dit artikel worden ook de gronden genoemd op basis waarvan een vergunning voor een vaste standplaats kan worden *ingetrokken of geschorst*. In het door het college vastgestelde sanctiebeleid is aangegeven hoe het college omgaat met zijn bevoegdheid over te gaan tot schorsing dan wel intrekking van een verleende vergunning. Het artikel heeft een facultatief karakter. Het hangt van de omstandigheden af of tot intrekking of schorsing wordt overgegaan.

Artikel 11 Onmiddellijke verwijdering

In artikel 125 van de Gemeentewet is bepaald dat ter uitvoering van wetten, algemene maatregelen van bestuur en provinciale en gemeentelijke verordeningen het gemeentebestuur de bevoegdheid heeft om bestuursdwang toe te passen. Dit artikel bevat voor het college de bevoegdheidsgrondslag om bestuursdwang toe te passen bij overtreding van de marktverordening en de daarop gebaseerde voorschriften. In de artikelen 5:21 tot en met 5:36 van de Awb worden regels over de besluitvorming over en de toepassing van bestuursdwang (en dwangsom) gegeven. De in artikel 11 geregelde onmiddellijke verwijdering is een vorm van bestuursdwang, waarbij de spoedeisendheid als bedoeld in artikel 5:24, zesde lid, van de Awb wordt verondersteld. Artikel 5:24 bepaalt dat het besluit tot het toepassen van bestuursdwang op papier ~~te worden~~ wordt gesteld. Van deze bevoegdheid dient uiteraard alleen in zeer spoedeisende gevallen gebruik te worden gemaakt. Zo is in artikel 5:23 van de Awb geregeld dat de bepalingen over bestuursdwang niet van toepassing zijn indien wordt opgetreden ter onmiddellijke handhaving van de openbare orde. Op grond van artikel 5:24 van de Awb dienen belanghebbenden bij toepassing van artikel 10 in beginsel in de gelegenheid te worden gesteld hun zienswijze (mondeling dan wel schriftelijk) kenbaar te maken. Artikel 4:11 Awb bepaalt dat dit niet nodig is in spoedeisende situaties.

Artikel 12 Toezichthouders

In artikel 5:11 van de Awb wordt aangegeven dat onder toezichthouder wordt verstaan: een natuurlijk persoon, die bij of krachtens een wettelijk voorschrift is belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift. Een persoon die aangewezen is als toezichthouder beschikt in beginsel over alle in afdeling 5.2 van de Awb opgenomen bevoegdheden. Op grond van artikel 5:14 van de Awb kunnen deze bevoegdheden bij verordening of bij besluit van het college worden beperkt. In dit verband is tevens artikel 5:16a van de Awb van belang. Hierin staat beschreven dat een toezichthouder bevoegd is van personen inzage te vorderen van een identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht.

Het ligt voor de hand de marktmeester als toezichthouder aan te wijzen. Door toevoeging van de marktmeester is verzekerd dat deze na beëdiging als opsporingsambtenaar kan functioneren.

Artikel 13 Overgangsrecht wachtlijst

Met ingang van de dag van inwerkingtreding van de marktverordening 2018, is de wachtlijst zoals bedoeld in artikel 6, 2^e lid van de marktverordening 2013 ingetrokken. Er worden geen nieuwe aanvragen voor inschrijving op de wachtlijst meer in behandeling genomen.

Personen die zich al voor 1 januari 2016 op de wachtlijst hebben ingeschreven, blijven op de wachtlijst staan (uitsterfregeling). Zij behouden hun voorkeursrecht. Zij blijven een voorkeursrecht behouden indien er een standplaats in hun branche vrijkomt. Doorhaling van de inschrijving op de wachtlijst geschied conform artikel 6 van de marktverordening 2013. Deze overgangsregeling is noodzakelijk voor de rechtszekerheid van de personen die, bij inwerkingtreding van de marktverordening 2025, nog op de wachtlijst staan ingeschreven.

Artikel 14 Overige overgangsbepalingen

Een overgangsregeling als hier opgenomen, achten wij noodzakelijk voor de rechtszekerheid van de betrokkenen. Het is van belang oude rechten te eerbiedigen. **De (nieuwe) 20 jaarstermijn voor vergunninghouders van een vaste standplaats begint te lopen op het moment dat de nieuwe Marktverordening 2025 van kracht wordt.**

Artikel 15 Intrekken oude regeling

De datum waarop de oude regeling vervalt, is de datum waarop de verordening in werking treedt.

Artikel ~~16~~ ~~17~~ Inwerkingtreding

In de Bekendmakingswet is geregeld hoe regelgeving bekend wordt gemaakt.

Artikel ~~17~~ ~~18~~ Citeertitel

In de citeertitel wordt een jaartal opgenomen om de betrokken regeling te onderscheiden van de voorgaande regeling.